

शिवाजी विद्यापीठ, कोल्हापूर
दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र
एम. ए. भाग १ सत्र १ व २ राज्यशास्त्र
मार्च/एप्रिल २०२५ परीक्षा

आपण दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्रामध्ये प्रवेश घेतल्याबद्दल आपले स्वागत. शैक्षणिक वर्ष २०२३ – २०२४ मध्ये राष्ट्रीय शैक्षणिक धोरण २०२० नुसार एम. ए. भाग १ चा अभ्यासक्रम सुधारित करण्यात आला आहे. एम. ए. भाग १ ला प्रत्येक विषयासाठी ८० गुणांची लेखी परीक्षा + २० गुणांचे स्वाध्याय अशी सत्र परीक्षापद्धती लागू आहे. त्यानुसार शैक्षणिक वर्ष २०२४ – २०२५ मध्ये एम. ए. भाग १ सत्र १ व २ साठी प्रवेशित झालेल्या विद्यार्थ्यांकरिता सुधारित अभ्यासक्रमानुसारचे स्वाध्याय प्रश्न सोबत देत आहोत. सदरचे स्वाध्याय खाली दिलेल्या नियमावलीप्रमाणे पूर्ण करून आपल्या अभ्यास केंद्राकडे जमा करणे आवश्यक आहे. दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या मुख्य कार्यालयामध्ये स्वाध्याय स्वीकारले जाणार नाहीत.

नियम :

1. सत्र परीक्षामध्ये प्रत्येक पेपरसाठी लेखी परीक्षा ८० गुण व स्वाध्याय २० गुण अशी एकूण १०० गुणांची आहे. फक्त सत्र १ मधील ‘Environment and Politics’ व सत्र २ मधील ‘Recent Trends and Issues in Administration’ या पेपरच्या परीक्षेकरिता ४० गुण व स्वाध्यायाकरिता १० गुण राहतील
2. सत्र १ करिता प्रथम प्रवेशित विद्यार्थ्यांनी (फ्रेश विद्यार्थी) तुम्ही निवडलेल्या प्रत्येक पेपरसाठी एक असे स्वाध्याय पूर्ण करावयाचे आहेत. स्वाध्याय लिहिण्याकरिता आखीव कागद / A4 size paper वापरावा.
3. स्वाध्याय उत्तरपत्रिकेच्या मुखपृष्ठावर आपण प्रवेश घेतलेल्या अभ्यासक्रमाचे नाव, वर्ष, तुमचा परीक्षेचा बैठक क्रमांक, नोंदणीप्रमाणे नाव, पत्ता (कायमस्वरूपी), विषय, PRN व मोबाईल नंबर (कायमस्वरूपी) लिहिणे आवश्यक आहे. (मुख्यपृष्ठ / Cover Page यासोबत दिलेले आहे ते Download करून वापरावे)
4. लिहून पूर्ण केलेले सर्व पेपर्सच्या स्वाध्यायावर आपला परीक्षा बैठक क्रमांक (Exam seat No.) लिहूनच प्रवेशासाठी निवडलेल्या अभ्यास केंद्रावर विहित वेळेत पोहोच करावेत (बैठक क्रमांक विद्यापीठाच्या www.unishivaji.ac.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध होतील.) स्वाध्याय जमा करताना स्वाध्यायासोबत हॉलतिकीटची झेरॉक्स प्रत जोडावी.
5. विद्यार्थ्यांनी आपल्या स्वाध्याय उत्तरपत्रिका हॉलतिकीट प्राप्त झालेनंतर तातडीने आपल्या अभ्यासकेंद्रावर जमा कराव्यात.

6. ँकदा स्वाध्यायांचे मूल्यांकन झाल्यानंतर त्यांचे पूर्णमुल्यांकन व श्रेणीसुधार केले जाणार नाही. त्याची फोटोकॉपी मिळणार नाही.
7. जे विद्यार्थी दिलेल्या वेळेत स्वाध्याय जमा करतील त्याच विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जातील. जे विद्यार्थी स्वाध्याय जमा करणार नाहीत अशा विद्यार्थ्यांना स्वाध्यायाचे गुण दिले जाणार नाहीत. त्यास दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार राहणार नाही.

विशेष सूचना

- दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्राच्या सर्व मान्यताप्राप्त अभ्यासकेंद्रावर संपर्क सत्राचे आयोजन केले जाते. तरी विद्यार्थ्यांनी वेळोवेळी अभ्यास केंद्र समन्वयक यांच्याशी संपर्क साधून संपर्क सत्र, परीक्षा वेळापत्रक, हॉलतिकीट, निकाल इत्यादी बाबत माहिती घ्यावी. तसेच वेळोवेळी विद्यापीठ संकेतस्थळाला भेट देवून अद्ययावत माहिती जाणून घ्यावी.
- आपण निवडलेल्या विषयाप्रमाणे स्वयंअध्ययन साहित्य घेणे, आपल्या पाठयक्रमाचा अभ्यासक्रम (Syllabus) प्राप्त करून घेणे व त्याप्रमाणे अध्ययन करणेची जबाबदारी विद्यार्थ्यांची आहे.
- आपल्या रजिस्ट्रेशन फॉर्मवर असलेल्या अभ्यासकेंद्रामध्येच स्वाध्याय जमा करावयाचे आहेत जर दुसऱ्या अभ्यासकेंद्रावर स्वाध्याय जमा केले तर स्वाध्यायाचे गुण आपल्या गुणपत्रिकेवर येणार नाहीत व त्यासाठी दूरशिक्षण व ऑनलाईन शिक्षण केंद्र जबाबदार असणार नाही याची विद्यार्थ्यांनी नोंद घ्यावी.

स्वाध्याय उत्तर पत्रिकेचे मुखपृष्ठ (Cover Page)

अभ्यासक्रमाचे नांव :

(बी.ए./बी.कॉम. भाग 1 एम.ए./एम कॉम भाग 1 व 2)

सत्र :

(पहिले/दूसरे/तिसरे/चौथे/पाचवे/सहावे)

विषय :

परीक्षा बैठक क्रमांक

1. अभ्यास केंद्राचे नाव -----

2. विद्यार्थ्याचे पूर्ण नाव -----

3. पूर्ण पत्ता : -----

----- पिन कोड नं.-----

4. मोबाईल क्रमांक : लॅण्डलाईन क्रमांक :

5. अभ्यासक्रमाचे नाव : ----- सत्र -----

6. पेपरचे नाव : -----

7. पेपर क्रमांक : -----

8. सबजेक्ट कोड : -----

9. परीक्षा बैठक क्रमांक -----

(ज्या परीक्षेसाठी स्वाध्याय जमा करत आहे)

10. पी.आर.एन. : -----

11. स्वाध्याय जमा करण्याचा दिनांक : -----

12. विद्यार्थ्याची स्वाक्षरी : -----

(फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता)

मिळालेले गुण : -----

परीक्षकांची स्वाक्षरी : -----

M.A. Political Science Part I Sem. I and II (New Syllabus)
Assignment Question March / April 2025 Exam

एम. ए. राज्यशास्त्र भाग १ सत्र १ व २
स्वाध्याय प्रश्न मार्च/एप्रिल २०२५ परीक्षा

(प्रत्येक प्रश्नास २० गुण)

M.A. Part I Sem. I Political Science : MM 1: Political Theory

- १ राजकीय सिद्धांतामधील विचारसरणीची भूमिका स्पष्ट करा.
किंवा
- २ न्याय सिद्धांताची चर्चा करा.
- १ Explain the role of Ideology in Political Theory.

OR

- २ Discuss the theory of Justice.
-

M.A. Part I Sem. I Political Science : MM 2: Public Administration

- १ लोकप्रशासनाचे स्वरूप आणि व्याप्ती स्पष्ट करा.
किंवा
- २ भारतातील प्रशासकीय सुधारणाविषयी चर्चा करा.
- १ Explain the Nature and Scope of Public Administration.

OR

- २ Discuss the Administrative Reforms in India.
-

M.A. Part I Sem. I Political Science : MM 3 -Indian Constitution

- १ भारतीय राज्यघटनेतील मुलभूत हक्काची चर्चा करा.
किंवा
- २ विधानसभेचे अधिकार व कार्ये स्पष्ट करा.
- १ Discuss the Fundamental rights in Indian constitution.

OR

- २ Explain the Authority and functions of Legislative Assembly .
-

M.A. Part I Sem. I Political Science : MM 4 Environment and Politics

(सदर पेपरच्या स्वाध्यायाकरिता १० गुण राहतील)

- १ पर्यावरणाची संकल्पना आणि महत्व स्पष्ट करा.
किंवा
 - २ शाश्वत विकास या संकल्पनेची चर्चा करा.
 - १ Explain the concept and importance of Environment.
 - २ Discuss the concept of Sustainable Development.
-

M.A. Part I Sem. I Political Science : ME-1: Foreign Policy of India

1 परराष्ट्र धोरणाची तत्वे आणि उद्दिष्टे स्पष्ट करा.

किंवा

2 भारत व पाकिस्तान यांच्यातील संबंधांची चर्चा करा.

1 Explain the principle and objectives of Foreign Policy.

2 Discuss the relations between the Indo-Pakistan.

M.A. Part I Sem. I Political Science : ME-4: Political Thought of Dr. B R. Ambedkar

1 डॉ आंबेडकर यांचे .आर .बी .न्यायविषयक विचारांची चर्चा करा.

किंवा

2 डॉ आंबेडकर यांचे .आर .बी .मार्क्सवादावरील टीका स्पष्ट करा.

1 Discuss Dr. B. R. Ambedkar's Ideas on Justice.

OR

2 Explain Dr. B. R. Ambedkar's ideas on critique of Marxism.

M.A. Part I Sem. I Political Science : RM Research Methodology

1 सामाजिक शास्त्रातील संशोधन पद्धती स्पष्ट करा.

किंवा

2 संशोधनातील निरीक्षण पद्धतीची चर्चा करा.

1 Explain the Research Methodology in Social Sciences .

OR

2 Discuss the observation Method in research.

M.A. Part I Sem. II Political Science : MM 5 Contemporary Political Theory and Issues

1 स्त्रीवादाच्या सिद्धांतांची चर्चा करा.

किंवा

2 जागतिकीकरणाचा अर्थ आणि स्वरूप स्पष्ट करा.

1 Discuss the theory of Feminism.

OR

2 Explain the meaning and nature of Globalization.

M.A. Part I Sem. II Political Science : MM 6 Public Policy

1 सार्वजनिक धोरणाचे स्वरूप आणि महत्व स्पष्ट करा.

किंवा

2 भारतातील स्त्री सबलीकरणाच्या धोरणाची चर्चा करा.

1 Explain nature and significance of Public policy.

OR

2 Discuss the Women Empowerment Policy in India.

M.A. Part I Sem. II Political Science : MM 7 Social Reforms and Nationalism in Indian Thought

1 जी गोखले .के .यांचे उदारमतवादी विचार स्पष्ट करा.

किंवा

2 सावरकर यांचे हिंदू राष्ट्रवादावरील विचारांची चर्चा करा.

1 Explain the G. K. Gokhale's thoughts on Liberalism.

OR

2 Discuss the Savarkar's thoughts on Hindu Nationalism.

M.A. Part I Sem. II Political Science : MM 8 Recent Trends and Issues in Administration
(सदर पेपरच्या स्वाध्यायाकरिता १० गुण राहतील)

1 कॉर्पोरेट समाजिक जबाबदारी संकल्पना स्पष्ट करा.

किंवा

2 प्रशासनातील नैतिकतेची चर्चा करा.

1 Explain the Concept of corporate social responsibility.

OR

2 Discuss the Ethics in Administration.

M.A. Part I Sem. II Political Science : ME11 Comparative Parliamentary Institutions

1 स्विस् व्यवस्थेचा इतिहास व विकासाची चर्चा करा.

किंवा

2 संसदीय समित्यांची भूमिका स्पष्ट करा.

1 Discuss the history and development of Swiss system.

OR

2 Explain the role of Parliamentary Committees.

M.A. Part I Sem. II Political Science : ME18 Political Sociology

1 राजकीय समाजशास्त्राचे स्वरूप आणि महत्व स्पष्ट करा.

किंवा

2 लिंगभावाच्या वैशिष्ट्यांची चर्चा करा.

1 Explain the Nature and significance of political sociology.

OR

2 Discuss the characteristics of gender.
